

Şöhlət KƏRİMOV,

Milli Aviasiya Akademiyasının
“Hüquq” kafedrasının dosenti,
h.f.d.

CİNAYƏT MÜHAKİMƏ İCRAATININ MƏHKƏMƏ MƏRHƏLƏSİNDƏ DÖVLƏT İTTİHAMININ HƏYATA KEÇİRİLMƏSİNİN NƏZƏRİ VƏ HÜQUQİ ƏSASLARI

Açar sözlər: İttiham, ictimai-xüsusi ittiham, ictimai ittiham, dövlət ittihamçısı, ittiham funksiyası, məhkəmə, sübut predmeti, cinayət təqibi.

Key words: Accusation, public-private accusation, public accusation, state prosecutor, prosecution function, court, subject of evidence, criminal prosecution.

Ключевые слова: Обвинение, публично-частное обвинение, публичное обвинение, государственный обвинитель, прокурорская функция, суд, предмет доказывания, уголовное преследование.

Azərbaycan Respublikasının Cinayət-Prosessual Məcəlləsinin 84-cü maddəsində prokurorun vəzifələrindən biri kimi məhkəmədə cinayət işi üzrə ittihamı müdafiə etmək göstərilir.

AR CPM-nin 7.0.20-ci maddəsində göstərilir ki, ittiham – şəxsin cinayət qanunu ilə nəzərdə tutulmuş konkret əməli törətməsinin israr edilməsidir. İttiham tərəfinə aid olan prokuror isə 7.0.23-cü maddəyə əsasən qanunda nəzərdə tutulmuş qaydada cinayət işləri üzrə ibtidai araşdırmaya prosessual rəhbərliyi həyata keçirən və ya dövlət ittihamçısı qismində məhkəmədə ictimai, yaxud ictimai-xüsusi ittihamı müdafiə edən şəxsdir. [1,s.42]

Hüquq ensiklopedik lüğətində göstərilir ki, ittiham cinayət prosesində səlahiyyətli orqanların və şəxslərin cinayət məsuliyyətinə cəlb edilən şəxsin təqsirini sübut etməkdən ibarət fəaliyyətdir. Eyni zamanda ittiham hökmündə ifadə edilmiş tezis məzmunu, ittihamçının irəli sürdüyü və öz nitqində şərh etdiyi ittihamın ifadəsidir. [2,s.200] Azərbaycan SSR-in 1961-ci il CPM-nin 150-ci maddəsinə

əsasən ittiham sübut edilmiş cinayətin təsviri deməkdir. [3,76]

Cinayət prosessual qanunvericiliyin inkişaf tarixinə nəzər salsaq görürük ki, yeni qanunlar qəbul edilsə də, qanunlara əlavə və dəyişiklər edilsədə hüquq ədəbiyyatında dövlət ittihamçısı barədə professor C.H.Mövsumovun mövqeyi dominant olaraq qalır. C.H.Mövsumov yazır: Prokuror məhkəmə baxışı mərhələsində ittihamçısı kimi çıxış edir. Prosesin bu mərhələsində prokurorun dövlət ittihamçısı sifətində çıxış etməsi cinayət mühakimə icraatında qanunların dürüst və dönmədən icrası üzərində prokuror nəzarətinin həyata keçirilməsi formalarından biridir. Lakin prokurorun məhkəmə baxışında prosessual vəziyyəti onun cinayət işi başlama və ibtidai istintaqda olan prosessual vəziyyətindən ciddi fərqlənir. Əgər prokuror məhkəməyə vermə mərhələsinə qədər rəhbərlik etmək və sərəncam vermək hüququna malik idisə, məhkəmə baxışı mərhələsində, bərabər hüquqa malik olan proses iştirakçısı kimi çıxış edir. Məhkəmə baxışının bütün gedişatına məhkəmə rəhbərlik edir. Cinayət işi üzrə çıxarılan bütün qərarlar proses iştirakçılarının, o cümlədən prokurorun rəyindən və mülahizəsindən asılı olmayaraq hakimlər tərəfindən müstəqil qəbul edilir. Lakin bu heç də məhkəmə baxışında prokurorun iştirakının əhəmiyyətini azaltmır. Prokuror dövlət adından və dövlətin marağına müvafiq olaraq məhkəmə baxışında dövlət ittihamçısı kimi çıxış etməklə məhkəmə tərəfindən qanuni, əsaslı və ədalətli hökm çıxarılmasında yaxından kömək edir. Prokuror məhkəmədə dövlət ittihamını müdafiə etməklə, həm də qanunlara dürüst əməl edilməsi üzərində nəzarəti həyata keçirən orqanın nümayəndəsi kimi fəaliyyət göstərməkdə davam edir. Əgər, bu səbəb-

dən məhkəmə baxışı gedişatında qanunun pozulması halları baş verərsə, bu pozuntunun kim tərəfindən edilməsi və eləcə də kimin marağına toxunmasından asılı olmayaraq, prokuror bunu məhkəmənin nəzərinə çatdırmalı və onun aradan qaldırılmasına nail olmalıdır.

Prokuror, dövlət mənafeyi və ictimai mənafeyin və ya vətəndaşların hüquqların qorunması tələb edilən hallarda mülki iddia verməyə və zərərçəkmiş şəxs tərəfindən verilmiş mülki iddianı müdafiə etməyə haqlıdır.

Məhkəmə baxışı mərhələsində çıxarılan aktların qanuniliyi üzərində nəzarəti həyata keçirən prokuror məhkəmənin hər bir qanunsuz və əsassız hökmündən, qərardad və qərarından vaxtında protest verməyə borcludur [4,s.118].

Azərbaycan Respublikasının 14 iyul 2000-ci ildə qəbul edilən CPM-si (mad.7.0.18) dövlət ittihamçısı olan prokuroru cinayət prosesinin iştirakçıları qisminə daxil edir. Qeyd etmək lazımdır ki, sovet hüquq ədəbiyyatında bəzi müəlliflər, o cümlədən M.A. Çeltsov və D.S. Karev dövlət ittihamçısı olan prokuroru cinayət prosesinin iştirakçıları sırasına daxil eləmişdilər. Onlar dövlət ittihamçısını məhkəmə baxışının iştirakçıları sırasına daxil edirdilər. Məhkəmə baxışının iştirakçıları anlayışı cinayət prosesinin iştirakçıları anlayışından öz məzmunu etibarilə məhduddur. Məhkəmə baxışı iştirakçılarını cinayət prosesual fəaliyyətin subyektləri hesab edirdilər [5,s.71-72]. Digər qrup alimlər, məsələn, M.Straqoviç, V.Bojyev, C.Mövsumov və b. dövlət ittihamçısı olan prokuroru cinayət prosesinin iştirakçısı sırasına daxil edirdilər [4,s.110]. Bunlar öz mövqelərini onunla əsaslandırırlar ki, dövlət ittihamçısı kimi prokuror müəyyən prosesual funksiyaları yerinə yetirirlər.

Azərbaycan Respublikası öz müstəqilliyini bərpa etdikdən sonra 07 dekabr 1999-cü ildə "Prokurorluq haqqında" Azərbaycan Respublikasının Qanunu qəbul edildi. Həmin qanun VIII fəsil, 45 maddədən ibarətdir. "Prokurorluq haqqında" Qanunun "Prokurorluğun fəaliyyət istiqamətləri adlanan 4-cü maddəsində göstərilir ki, prokuror ... məhkəmədə iddia qaldırır (ərizə verir) mülki və iqtisadi (kommersiya) mübahisələrə dair işlərə baxılmasında iddiaçı kimi iştirak edir; məhkəmədə cinayət işlərinə baxılmasında tərəf kimi iştirak edir; dövlət ittihamı-

nı müdafiə edir və məhkəmə qərarlarından protest verir" [6,s.2]. Qanunun 19-cu maddəsi "Ədalət mühakiməsinin həyata keçirilməsində prokurorun iştirakı və dövlət ittihamının müdafiəsi" nə həsr olunub. Həmin maddədə qeyd olunur ki, hakimlərin müstəqilliyi və onların yalnız qanuna tabe olması prinsipinə dönmədən əməl edilməklə prokurorlar Azərbaycan Respublikasının prosesual qanunvericiliyində nəzərdə tutulmuş qaydada və hallarda məhkəmələrdə cinayət işlərinə birinci instansiya, appelyasiya və kassasiya qaydasında baxılmasında tərəf kimi iştirak edir, rəy verir, dövlət ittihamını müdafiə edir, məhkəmədə iddia qaldırır, mülki və iqtisadi mübahisələrə dair işlərə baxılmasında iddiaçı qismində iştirak edir, məhkəmə qərarlarından protest verir. Həmin maddədə daha sonra göstərilir ki, ibtidai istintaqı aparan və ibtidai araşdırmaya prosesual rəhbərliyi həyata keçirən prokuror dövlət ittihamını müdafiə edə bilməz.

Ədalət mühakiməsinin həyata keçirilməsində ittihamı sübut etmə vəzifəsi prokurorun üzərinə düşür. Sovet dövründəki cinayət-prosesual qanunvericilikdə sübut etmə vəzifəsi müttəhimin üzərinə qoyulurdu. Bu da insan və vətəndaş hüquqlarının pozulmasına gətirib çıxarırdı.

"Prokurorluq haqqında" qanuna əsasən toplanmış sübutlarla ittiham təsdiq edilmirsə və imtinaya əsaslar varsa prokuror ittihamı müdafiə etməkdən tam və qismən imtina edir.

Ümumiyyətlə, dövlət ittihamçısının ədalət mühakiməsinin həyata keçirilməsindəki səlahiyyətləri Azərbaycan Respublikasının prosesual qanunvericiliyi ilə müəyyən edilir.

Prokurorluq haqqında qanunun 27-ci maddəsi məhkəmə qərarlarından protest verilməsi qaydalarına həsr olunub.

Prokuror Azərbaycan Respublikasının prosesual qanunvericiliyində nəzərdə tutulmuş qaydada və hallarda məhkəmə qərarlarından protest verir.

AR.CPM-nin 7.0.46-cı maddəsinə əsasən, protest – dövlət ittihamçısının iştirak etdiyi cinayət işi və ya cinayət təqibi ilə bağlı digər material üzrə hökmdən və ya məhkəmənin digər qərarından prokurorun yuxarı məhkəməyə verilən şikayətidir. Qeyd etmək lazımdır ki, protest prokurorun iştirak etdiyi iş üzrə məhkəmə qərarından onun yuxarı məhkəməyə verdiyi şikayətdir və öz hüquqi statu-

sunu, hüquqi nəticələrinə görə digər tərəfin şikayətinə bərabər tutulur. Yeri gəlmişkən onu da demək lazımdır ki, protest baxılanadək onu vermiş prokuror, yaxud yuxarı prokuror tərəfindən geri götürülür, yaxud başqa protestlə əvəz oluna bilər.

Professor F.M.Abbasova göstərir ki, dövlət ittihamçısı cinayət mühakimə icraatının məhkəmə mərhələsində cinayət təqibinin ictimai və ya ictimai xüsusi ittiham qaydasında həyata keçirildiyi hallarda dövlət ittihamını müdafiə edən prokurordur. Dövlət ittihamçısı üçün cinayət təqibinin həyata keçirilməsi vəzifə qismində nəzərdə tutulmuşdur və o, bu vəzifəni öz adından və öz mənafeləri naminə deyil, dövlətin adından həyata keçirir [7,s.180].

Sovet dövründə məhkəmələrdə çıxış edən dövlət ittihamçıları ilə müstəqillik illərində respublikamızın məhkəmələrində fəaliyyət göstərən dövlət ittihamçıları arasında müəyyən fərqli cəhətlər var. Beləki, əvvəlki cinayət-prosessual qanunvericiliyə əsasən ittiham aktını təsdiq edən prokuror istisna olmaqla rayon (şəhər) prokurorları prokurorun müavinləri, prokuror köməkçiləri, hətta bəzi rayonlarda həmin cinayət işinin istintaqını aparmayan müstəntiqlər də dövlət ittihamçısı qismində məhkəmələrdə çıxış edirdilər.

Müstəqillik illərində 07 dekabr 1999-cu il tarixli "Prokurorluq haqqında" Azərbaycan Respublikasının Qanununun və yeni CPM-yə uyğun olaraq Azərbaycan Respublikasının Baş Prokurorunun 21.11.2007-ci il tarixli əmri ilə "Azərbaycan Respublikasının Baş Prokurorluğunun "Dövlət ittihamının müdafiəsi üzrə idarəsi" haqqında Əsasnamə təsdiq edilmişdir. Həmin Əsasnaməyə 24.12.2010-cu il tarixli 10/117-11/15-s №-li əmrlə əlavə və dəyişiklik edilmişdir.

Azərbaycan Respublikası Baş Prokurorunun 30 iyul 2020-ci il tarixli əmri ilə "Azərbaycan Respublikasının Baş Prokurorluğunda işin təşkili qaydaları" təsdiq olunmuşdur. Həmin qaydaların 9-cu bəndi "Dövlət ittihamının müdafiəsi üzrə idarə"nin fəaliyyətinə həsr olunub. Qaydaların 13.1 maddəsində göstərilir ki, Dövlət ittihamının müdafiəsi üzrə idarə cinayət işi və ya cinayət təqibi ilə bağlı digər material üzrə dövlət ittihamçısı qismində prokurorun iştirakı yolu ilə məhkəmədə dövlət ittihamının müdafiəsini təmin edir.

Cinayət prosesi subyektlərinin fəaliyyətini xarakterizə etmək üçün subyektlərin fəaliyyət növləri, istiqamətləri, işdə iştirakı, məqsədi və şərtlərini nəzərdə tutan "cinayət prosesual funksiyaları" terminindən istifadə qəbul edilmişdir.[8,s.50] Cinayət Prosesual Qanunu üç cinayət prosesual funksiyasını özündə ehtiva edir: ittiham, müdafiə və cinayət işinin həlli (Azərbaycan Respublikası Cinayət Prosesual Məcəlləsinin VII-IX fəsillər). Ənənəvi olaraq, hüquq ədəbiyyatında bu funksiyalar əsas funksiyalardan biridir.

Qeyd etmək lazımdır ki, "ittiham" və "ittihamın funksiyası" anlayışları fərqlidir. Qanunvericilikdə ittiham hər hansı bir şəxsin qanunla müəyyən edilmiş qaydada irəli sürülən, cinayət qanunu ilə qadağan edilmiş əməllərin törətməsi iddiası kimi başa düşülür. Göründüyü kimi, bu halda qanunvericilik ittihamın mövzusunə, yəni cinayət prosesinin aparıldığı cinayətlə cəzalandırılan əməllərin maddi-hüquqi əks olunmasına diqqət yetirir.

Maddi-hüquqi mənada ittiham müəyyən bir şəxsə qarşı irəli sürülən cinayət məsuliyyətinin, daha doğrusu cinayət tərkibinin prosesual ifadəsidir. M.P.Bobilevin fikrincə, ittiham cinayət məsuliyyətinin həyata keçirilməsinə yönəlmiş və ilkin istintaq orqanı, dindirmə, prokurorun prosesual aktında və ya zərər çəkmiş şəxsin cinayət prosesi qanunvericiliyi ilə müəyyən edilmiş qaydada irəli sürülmüş cinayətin müəyyən bir şəxs tərəfindən törədilməsi barədə ifadəsində yer alan iddiadır [9,s.13]. İ.Y.Foy-nitskiy ittihamı cinayət prosesində dövlətə aid cəza hüququnun məhkəmə tərəfindən tanınması tələbi olaraq başa düşür.

Bununla belə, bir sıra alimlər ittiham dedikdə yalnız müəyyən bir şəxsin cinayət qanunu ilə qadağan edilmiş əməlin törətməsi iddiasını özündə ehtiva edən prosesual aktı deyil, eyni zamanda ittihammedici tezis formalaşdırılmasına imkan verən fəaliyyəti başa düşürlər. Beləliklə, A.V.Qoryainov ittihamın dar mənada ittihammedici sübutları formalaşdırmaq üçün həmin tərəfin prosesual hərəkətlərinin məcmusu olduğunu qeyd edir [10,s.17]. V.M.Savitskiy ittihamı funksiya və sübut predmeti kimi fərqləndirilməsinin mümkün və zəruri olduğunu, ancaq birini digərindən ayırmağın mümkün olmadığını vurğulayır. Digər müəlliflər də ittihamda iki komponentin - maddi-hüquqi və ittiham fəaliyyətinin mövcudluğuna işarə edirlər [11,s.45].

M.Cəfərquliyev prosessual mənada ittiham dedikdə cinayət törətməkdə təqsirləndirilən şəxsi ifşa etmək və cinayət məsuliyyətini əsaslandırmaq üçün prosessual fəaliyyəti, maddi-hüquqi mənada ittiham dedikdə isə müəyyən bir cinayət əməli yaranan, konkret şəxs üçün təsbit edilmiş və məsul sayıla bilən sosial təhlükəli, qanuna zidd faktların məcmusunu başa düşür [12,s.134]. Təqsirləndirilən fəaliyyətin əsas məqsədi və nəticəsi ittihamçı tezisnin hazırlanması, sübutu və müdafiəsi olduğu üçün praktik olaraq ittihamın iki komponentə bölünməsinin şərti olduğu qəbul edilməlidir. İttiham tərəfi məhkəmə icraatının məzmununu və istiqamətini müəyyənləşdirir və yalnız çəkişmə prinsipi olan cinayət prosesində müstəqil prosessual qurum kimi çıxış edir. İttihamçının müstəqilliyi ittiham tərəfini dəstəkləmək üçün səlahiyyətli xüsusi qurumların olması və ittihamı dəstəkləməyin xüsusi prosessual forması ilə sübut olunur. İttihamın prosessual mahiyyəti məhkəmə orqanlarına ünvanlanan tələbdir və bir şəxsin təqsirini müəyyənləşdirmək və ona qarşı cinayət cəzalarını tətbiq etmək məqsədilə tədbirlərin görülməsi üçün bir öhdəlik yaradır.

Öksər prosesualistlər cinayət prosesi çərçivəsində ittihamın geniş və dar mənada düşünülə biləcəyini qeyd edirlər. Dar mənada ittiham müəyyən bir şəxsin cinayət törətməkdə təqsiri barədə ifadə (tezis) hazırlamaq və bu tezisi məhkəmə qarşısında əsaslandırmaq fəaliyyətidir. Ancaq cinayət törətmiş bir şəxsin ifşasına yönəlmiş hər hansı bir fəaliyyət, o cümlədən konkret şəxsə qarşı cinayət işinin başlanılması, bu şəxsin həbsi və barəsində həbs qətimkan tədbiri seçilməsi, onun təqsirinin sübutlarının toplanması, təqsirləndirilən şəxs olaraq, ittiham aktını tərtib olunması, ittihamların məhkəmədə təqdim edilməsi və saxlanması sözün geniş mənasında ittiham hesab edilə bilər.

Təqdim olunan odur ki, ittiham fəaliyyətinin geniş mənada tərifini vermək üçün Azərbaycan Respublikasının mövcud Cinayət Prosesual Məcəlləsində “ittiham funksiyası” termini, eyni zamanda onun sinonimi olan “cinayət təqibi” ifadəsi istifadə olunur. Beləliklə, Azərbaycan Respublikasının Cinayət Prosesual Məcəlləsinin 7.0.18-ci maddəsində deyilir ki, tərəflər qarşıdurma əsasında ittiham

(cinayət təqibi) və ya ittihamdan müdafiə funksiyasını yerinə yetirən cinayət prosesinin iştirakçılarıdır. Öz növbəsində, Azərbaycan Respublikasının Cinayət Prosesual Məcəlləsinin 7.0.4-cü maddəsində cinayət təqibini cinayət törətməkdə təqsirləndirilən şübhəli ifşa etmək üçün ittihamçı tərəfindən həyata keçirilən prosessual fəaliyyət kimi müəyyənləşdirir.

Bu məsələdə qanunvericiliklə razılaşmamaq üçün heç bir əsas yoxdur və etiraf edilməlidir ki, cinayət təqibində ittiham funksiyası cinayət törətməkdə təqsirləndirilən şübhəli ifşa etmək üçün ittihamçı tərəfindən aparılan prosessual fəaliyyətdə ifadə olunur. Buna oxşar fikirlər hüquqi ədəbiyyatda da verilir. Beləliklə, M.S. Stroqoviç bu və ya digər şəxsi cinayət törətməkdə təqsirləndirməyə, ifşa etməyə yönəlmiş fəaliyyəti cinayət təqibi funksiyası adlandırır. Beləliklə, məzmununa görə cinayət təqibi prosessual mənada ittihamdır və Azərbaycan Respublikasının Cinayət Prosesual Məcəlləsi ittiham qoyulmuş prosessual və maddi mənaları açıq şəkildə bir-birindən ayırır. Maddi mənada ittiham müəyyən bir şəxs tərəfindən cinayət qanunu ilə qadağan edilmiş əməli törətmək barədə qanunla müəyyən edilmiş qaydada irəli sürülən iddiadır. A.M.Baksalova da “prosesual mənada cinayət təqibi və ittihamın eyni mənalı terminlər olduğu qənaətinə gəlir. Təqibin ittihamla müqayisədə hər hansı müstəqil bir məzmunu yoxdur”.

Professor M.Ə.Cəfərquliyev göstərir ki, cinayət təqibini həyata keçirərkən prokuror cinayət işinin bütün hallarının tədqiqi nəticəsinə əsaslanaraq yalnız qanunun tələblərini və daxili inamını rəhbər tutur. Dövlət ittihamçısı kimi məhkəmədə geniş hüquqları ilə bərabər, eyni zamanda müəyyən vəzifələr də daşıyır.

Məhkəmə istintaqı cinayət işinə və ya məhkəməyədək sadələşdirilmiş icraatın materiallarına baxılması ilə əlaqədar dövlət ittihamçısı tərəfindən müvafiq olaraq ittiham aktının nəticəvi hissəsinin və ya məhkəməyədək sadələşdirilmiş icraatın nəticələrinə dair yekun protokolunun ittihamın irəli sürülməsinə dair hissəsinin elan edilməsi ilə başlayır [12,s.21].

İstifadə edilmiş ədəbiyyat

1. Azərbaycan Respublikasının Cinayət-Prosessual Məcəlləsi: Bakı, “Hüquq Yayın Evi”, 2020, səh.42
2. Hüquq ensiklopedik lüğəti. Bakı, “Azərbaycan ensiklopediyasının Baş redaksiyası”, 1991, səh.200.
3. Azərbaycan SSR-in Cinayət-Prosessual Məcəlləsi: Bakı, “Azərnəşr” 1986,səh76
4. С.Н. Мөвсүмов: Azərbaycan SSR cinayət prosesi (ümumi hissə) Bakı, “Maarif” nəşriyyatı. 1980, səh 118
5. Уголовный процесс. Под.ред. М.А. Ельцова М.1969, стр. 71-72
6. Prokurorluq haqqında Azərbaycan Respublikasının qanunu. Bakı, 2018, səh.2
7. Firuzə Abbasova Cinayət Prosesi (ümumi hissə). Bakı, 2015.
8. Тыричев И. В. Уголовно-процессуальные функции II Уголовно-процессуальное право: учебник / под ред. П. А. Лупинской. М., 1997. С. 50.
9. Бобылев М. П. Обвинение как предмет уголовного правосудия в современной России: автореф. дис. ... канд. юрид. наук. Уфа, 2004. С. 13.
10. Горяинов А. В. Порядок подготовки к судебному заседанию в уголовном процессе России: автореф. дис. ... канд. юрид. наук. Челябинск, 2004. С. 17.
11. Зинатуллин З. З., Зинатуллин Т. З.Общие проблемы обвинения и защиты по уголовным делам. Ижевск, 1997. С. 13.
12. М.Сəfərquliyev. Az.Res-nın Cinayət prosesi. Bakı Qanun 2008. səh 134.

Shohlat Karimov

Theoretical and legal bases of implementation of state prosecution at the court stage of criminal proceedings

The article is devoted to the theoretical and legal foundations of the implementation of state prosecution at the court stage of criminal proceedings.

The article shows that the prosecutor closely assists in making a legal, reasonable and fair judgment by the court by acting as a public prosecutor in the court on behalf of the state and in the interest of the state.

The article also states that the state prosecutor is the prosecutor who defends the state prosecution in cases where the criminal prosecution is carried out in the public or public special prosecution procedure at the court stage of criminal proceedings.

Шохлат Каримов

Текст научной работы на тему «Теоретико-правовые основы осуществления государственного обвинения на судебной стадии уголовного судопроизводства»

Статья посвящена теоретико-правовым основам осуществления государственного обвинения на судебной стадии уголовного судопроизводства.

В статье показано, что прокурор непосредственно содействует вынесению судом законного, обоснованного и справедливого решения, выступая в качестве прокурора в суде от имени государства и в интересах государства.

В статье также указывается, что государственный обвинитель является прокурором, осуществляющим защиту государственного обвинения по делам, когда уголовное преследование осуществляется в порядке публичного или публичного особого прокурорского производства на судебной стадии уголовного судопроизводства.